

บันทึกข้อความ

กองแผนงาน
เลขที่รับ.....๒๓๙๑
วันที่ ๖ ก.ค. ๒๕๖๙
เวลา ๑๕:๑๓ น.

ส่วนราชการ...ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑ จังหวัดปทุมธานี โทร. ๐ ๒๙๐๘ ๘๓๖๑

โทรสาร ๐ ๒๙๐๘ ๘๓๖๓ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_ccttd๑@cpd.go.th

ที่ กษ.๑๑๑๑.๐๑/๗.๑๕ วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๙

เรื่อง องค์ความรู้ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑ จังหวัดปทุมธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน สหกรณ์จังหวัด ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ - ๒ ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑ - ๒๐

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑ จังหวัดปทุมธานี ได้จัดทำองค์ความรู้เกี่ยวกับงานเผยแพร่ความรู้ หมวดความรู้ การสร้างและพัฒนาความรู้ด้านการสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๑ องค์ความรู้ ได้แก่ “เทคนิคการจัดทำสื่อ Microlearning เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์และบุคลากรสหกรณ์” เพื่อการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ด้านสหกรณ์

ในการนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑ จังหวัดปทุมธานี จึงได้เผยแพร่องค์ความรู้สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. Website กรมส่งเสริมสหกรณ์ เมนูระบบงานกรมฯ ระบบงานภายนอกกรม “การจัดการองค์ความรู้ KM” เลือกหน่วยงาน ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑ จังหวัดปทุมธานี หรือ <https://km.cpd.go.th>

๒. Website ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑ จังหวัดปทุมธานี เมนูบริการของเรา การจัดการองค์ความรู้องค์กร KM หรือ <https://cttc๑.cttc.cpd.go.th/service/km.html>

๓. QR Code ที่แนบตามหนังสือ “เทคนิคการจัดทำสื่อ Microlearning เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์และบุคลากรสหกรณ์”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวพัสดราภรณ์ โคมแก้ว)

ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๑

เรียน ผอ. กผอ.

เพื่อโปรดพิจารณา และเห็นควรแจ้งเวียนกลุ่ม/ฝ่าย

ทราบ ผ่านทาง Website กผอ.

เทคนิคการจัดทำสื่อ Microlearning เพื่อพัฒนาศักยภาพ
บุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์และบุคลากรสหกรณ์

กองแผนงาน		
☐ กง.	☐ กตป.	☐ กวส.
☐ กนย.	☐ ผบพ.	
☐ ทราบ	☒ เวียน	
☐ ลงนัด	☐ เห็นชอบ	
☐ ดำเนินการ		
☐		

จัดท
๖ ก.ค. ๖๙
๑/๗๑๖๖

๖ กค ๖๙

(นายนาถ บำรุงพาณิชย์)

ผู้อำนวยการกองแผนงาน

การจัดการความรู้
(Knowledge Management : KM)

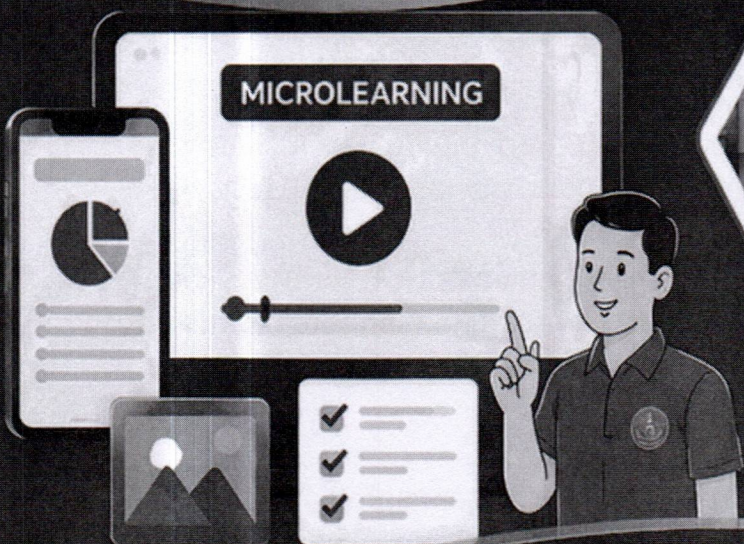
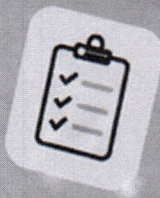
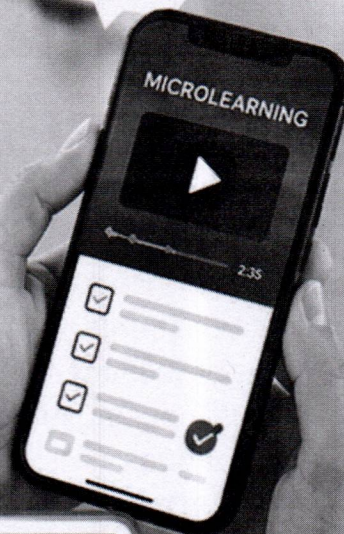

เรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา แค่ปลายนิ้ว

เรื่อง

เทคนิคการจัดทำสื่อ Microlearning

เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากร
กรมส่งเสริมสหกรณ์และ
บุคลากรสหกรณ์

CPD DRIVES ขับเคลื่อนองค์กรสหกรณ์ด้วยนวัตกรรมและองค์ความรู้

Cooperative
ร่วมมือร่วมใจ

Promotion
ส่งเสริมและพัฒนา

Development
ทุนทางคนเพื่อองค์กร

Development
พัฒนาไปหะสุดขีด

Regulation
ยึดมั่นระเบียบ

Innovation
สร้างสรรค์นวัตกรรม

Value
สร้างคุณค่า

Efficiency
มีประสิทธิภาพ

Sustainability
ยั่งยืน

เรียนรู้
เข้าใจง่าย

ใช้ได้ทันที
หน้างาน

พัฒนางาน
อย่างมีประสิทธิภาพ

พัฒนาบุคลากร
สู่การเป็นมืออาชีพ

โดย

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 1
จังหวัดปทุมธานี
สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์

คำนำ

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ มุ่งสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลที่ เข้มแข็ง และสามารถขับเคลื่อนระบบสหกรณ์ให้เป็นที่พึ่งของสมาชิกได้อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ภายใต้ สภาพการณ์ปัจจุบันที่เทคโนโลยีและเกณฑ์การบริหารงานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับ ภาระงานหน้างานของทั้งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์และบุคลากรในภาคสหกรณ์ที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้การจัดอบรมในรูปแบบดั้งเดิม (Traditional Training) เช่น การสัมมนาเต็มวันหรือ การศึกษาจากคู่มือราชการเล่มหนาอาจไม่ตอบโจทย์ข้อจำกัดด้านเวลาและความต้องการใช้งานข้อมูล ในลักษณะทันก่วงที่ (Just-in-Time) อีกต่อไป

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 1 จังหวัดปทุมธานี จึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการ นำนวัตกรรมการเรียนรู้ย่อย หรือ "Microlearning" ซึ่งเป็นแนวทางการสกัดและแบ่งย่อยเนื้อหา ความรู้ให้กระชับ จบใน 3-5 นาที เข้าถึงง่ายผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ มาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือหลัก เชิงยุทธศาสตร์ เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นคู่มือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในหัวข้อ "การจัดทำ Microlearning เพื่อยกระดับสมรรถนะบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์และบุคลากร สหกรณ์" โดยมุ่งหวังให้หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง สามารถนำกระบวนการนี้ไปใช้ย่อยความรู้หน้างาน คลังกฎหมาย ระเบียบ บัญชี การเงิน การบริหารจัดการสหกรณ์ และการส่งเสริมการเรียนรู้ด้าน เทคโนโลยี

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และแนวทางในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมการเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อเปลี่ยนผ่านกรมส่งเสริมสหกรณ์และระบบสหกรณ์ไทยไปสู่องค์กร แห่งการเรียนรู้ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรทั้งสอง ภาคส่วนอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องตามนโยบาย CPD Drives

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 1 จังหวัดปทุมธานี
กรกฎาคม 2569

สารบัญ

ที่มาและความสำคัญของ Microlearning กับการพัฒนาบุคลากร ของกรมส่งเสริมสหกรณ์และบุคลากรภาคสหกรณ์	2
วัตถุประสงค์ของการพัฒนาบุคลากรในงานสหกรณ์ด้วย Microlearning	3
5 ขั้นตอนจัดทำ Microlearning เพื่อการจัดการความรู้ (KM)	4
กระบวนการและขั้นตอนการจัดทำ (Standard Operating Procedure) วงจรการพัฒนา 5 ขั้นตอน (5-Step Microlearning Development Matrix)	6
วิธีใช้เครื่องมือแนะนำ (Toolkits) สำหรับการเริ่มต้นทำ Microlearning แนวทางการประยุกต์ใช้ชุดเครื่องมือฟรี (Zero-Budget Toolkits)	7
การสร้างวิดีโอ Microlearning ด้วย Canva	9
(ตัวอย่าง) แบบสอบถามความต้องการ (Training Needs) และการนำ Microlearning ไปใช้ในงานสหกรณ์	11
(ตัวอย่าง) แบบประเมินผลสัมฤทธิ์และความสำเร็จการนำ นวัตกรรม Microlearning ไปใช้ในงานสหกรณ์	14
ปัจจัยความสำเร็จในการใช้ Microlearning สำหรับการพัฒนา บุคลากรสหกรณ์	17
ประโยชน์ที่ได้รับจากการประยุกต์ใช้ Microlearning ในงาน สหกรณ์	18
เอกสารอ้างอิง	20

ที่มาและความสำคัญของ Microlearning กับการพัฒนาบุคลากรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ และบุคลากรภาคสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการกำกับดูแล ตรวจสอบและส่งเสริมการดำเนินงานของสหกรณ์ทุกประเภททั่วประเทศ ซึ่งต้องอาศัยบุคลากรหลัก 2 ภาคส่วนในการขับเคลื่อน ได้แก่

1) **บุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์** (ผู้ตรวจการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ผู้ปฏิบัติงานในการถ่ายทอดองค์ความรู้) ที่เปรียบเสมือนพี่เลี้ยง (Coach) พนักงาน และผู้ที่ขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ

2) **บุคลากรภาคสหกรณ์** (คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์) ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานบริหารจัดการสินทรัพย์และความเป็นอยู่ของสมาชิกโดยตรง

ประกอบกับกรมส่งเสริมสหกรณ์เห็นชอบให้ดำเนินการพัฒนา องค์การตามแนวทาง HR Scorecard ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2570 มิติที่ 1 : ความสอดคล้องเชิง ยุทธศาสตร์ประเด็น ยุทธศาสตร์ ประเด็นยุทธศาสตร์: 1. สร้างองค์กรสมรรถนะสูงสู่ผู้นำทางด้านการสหกรณ์ เป้าประสงค์ : 1.1 สร้างองค์ความรู้ใหม่ให้กับบุคลากรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ แผนงาน/โครงการ : การจัดการ ความรู้ KM (Knowledge Management) ตัวชี้วัด : 1.1 ร้อยละของหน่วยงานที่มีการจัดระบบองค์ความรู้ อย่างน้อย 1 องค์ความรู้ (ในเรื่องของการปฏิบัติงาน หรือความรู้เรื่องเทคโนโลยี นวัตกรรม) 1.2 ร้อยละ บุคลากรของ หน่วยงานเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ มิติที่ 3: ประสิทธิภาพของการบริหารทรัพยากร บุคคล ประเด็น ยุทธศาสตร์: 3. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีสมรรถนะสูงสู่การเป็นมืออาชีพด้านการ แนะนำส่งเสริมสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร เป้าประสงค์ : 3.4 สื่อสารนโยบายนวัตกรรมไปสู่ทุกหน่วยงาน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 3.5 สร้างทีมนวัตกรรมตามประเด็นยุทธศาสตร์ 3.6 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประกวดนวัตกรรม แผนงาน/โครงการ : CPD Community Innovation ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงาน มีการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบ มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้กับหน่วยงานภายนอกเพื่อนำไปใช้/พัฒนา นวัตกรรม/แก้ปัญหา และนำการจัดการ ความรู้และนวัตกรรมไปใช้ปรับปรุงการทำงาน และจากการ ทบทวนช่องว่างความรู้ (Knowledge Gap) พบปัญหาเชิงโครงสร้างในการพัฒนาบุคลากร ทั้งสองกลุ่ม ดังนี้:

- ข้อจำกัดด้านเวลาและภาระงานพนักงาน: เจ้าหน้าที่กรมฯ ต้องลงพื้นที่ห่างไกลและมีสหกรณ์ใน ความรับผิดชอบจำนวนมาก ขณะที่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องให้บริการธุรกรรมเงินฝาก สินเชื่อ และรวบรวม ผลผลิตแก่สมาชิกทุกวัน การเรียกตัวเข้าอบรมหลักสูตรระยะยาวจึงทำได้ยากและส่งผลกระทบต่อ การทำงาน

- ความซับซ้อนขององค์ความรู้ต่าง ๆ อาทิ ระเบียบและกฎหมาย: ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติ สหกรณ์ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เกณฑ์การประเมินความเข้มแข็งสหกรณ์ หรือระบบบัญชีสำเร็จรูป มีความ ละเอียดทางเทคนิคสูง และด้วยคู่มือเล่มหนา มักถูกจัดเก็บไว้บนเว็บไซต์แต่ไม่ได้ถูกเปิดใช้อย่างแท้จริง ส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการคีย์ข้อมูลพนักงานหรือการตรวจแนะนำ

ด้วยเหตุนี้ **แนวคิด Microlearning** (การเรียนรู้ย่อย) จึงก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญยิ่ง เนื่องจาก เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาบุคลากรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ในยุคดิจิทัล (Digital Learner) โดยเน้นการนำเนื้อหาความรู้เชิงลึกมาทำการ "Chunking" หรือหั่นซอยเนื้อหาให้เหลือเพียง **"1 วัตถุประสงค์ต่อ 1 สื่อ"** และถ่ายทอดผ่านสื่อรูปแบบที่เข้าใจง่าย เช่น วิดีโอสั้น หรืออินโฟกราฟิกแผ่น เดียว ทำให้ Microlearning กลายเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ เปลี่ยนทฤษฎีที่น่าเบื่อให้เป็น "คู่มือแก้ปัญหาแบบทันที" ที่บุคลากรสามารถเปิดดูเพื่อแก้ไขปัญหาหน้างาน (Performance Support) ได้ในทุกที่ ทุกเวลา โดยไม่กระทบกับเวลางานประจำ

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาบุคลากร ในงานสหกรณ์ด้วย Microlearning

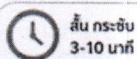
1. เพื่อสกัดย่อองค์ความรู้ คู่มือปฏิบัติงาน และระเบียบกฎเกณฑ์ที่สำคัญของกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้อยู่ในรูปแบบสื่อดิจิทัลขนาดเล็กที่เข้าใจง่าย สะดวกต่อการเรียนรู้
2. เพื่อยกระดับสมรรถนะ (Competency) และความแม่นยำทางวิชาการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ในการทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษาแก่สหกรณ์อย่างมีมาตรฐานเดียวกัน
3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เช่น งานบันทึกบัญชี งานสินเชื่อ งานควบคุมภายใน) ของบุคลากรภาคสหกรณ์
4. เพื่อสร้างระบบนิเวศแห่งการเรียนรู้ (Learning Ecosystem) รูปแบบออนไลน์ที่ยืดหยุ่น ประหยัดงบประมาณราชการ และตอบโจทย์การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

กรมส่งเสริมสหกรณ์

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาบุคลากรในงานสหกรณ์ ด้วย Microlearning

- 1** เพื่อสกัดย่อองค์ความรู้ คู่มือปฏิบัติงาน และระเบียบกฎเกณฑ์ที่สำคัญของกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้อยู่ในรูปแบบสื่อดิจิทัลขนาดเล็กที่เข้าใจง่าย สะดวกต่อการเรียนรู้

สั้น กระชับ
3-10 นาที

เข้าใจง่าย
เป็นภาพ

เรียนได้ทุกที่
ทุกเวลา

- 2** เพื่อยกระดับสมรรถนะ (Competency) และความแม่นยำทางวิชาการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ในการทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษาแก่สหกรณ์อย่างมีมาตรฐานเดียวกัน

มาตรฐานเดียวกัน
ทั่วประเทศ

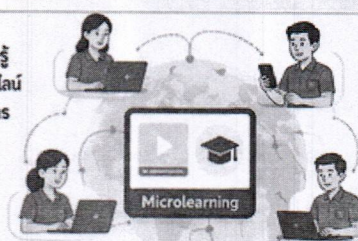

ความรู้แม่นยำ
เชื่อถือได้

เป็นพี่เลี้ยงและที่ปรึกษา
มืออาชีพ

- 4** เพื่อสร้างระบบนิเวศแห่งการเรียนรู้ (Learning Ecosystem) รูปแบบออนไลน์ที่ยืดหยุ่น ประหยัดงบประมาณราชการ และตอบโจทย์การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

ประหยัดงบประมาณ
ราชการ

เรียนรู้ได้ทุกที่
ทุกอุปกรณ์

เรียนรู้ตลอดชีวิต
พัฒนาต่อเนื่อง

- 3** เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เช่น งานบันทึกบัญชี งานสินเชื่อ งานควบคุมภายใน) ของบุคลากรภาคสหกรณ์

ทำงานถูกต้อง
รวดเร็ว

ลดข้อผิดพลาด
และความเสี่ยง

บริหารจัดการ
มีประสิทธิภาพ

เรียนรู้ง่าย ใช้ได้จริง พัฒนาคนสหกรณ์ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง